

รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนท่าศาลา จังหวัดเชียงใหม่โดยใช้ “COVID MODEL”

บุญธิดา เทวพิทักษ์¹ จักรพรรพ์ วิชาอัครวิทย์^{2*} รสกรพัฒน์ หิรัญญะสิริ³ สนิท หาจัตร์⁴

¹โรงเรียนท่าศาลา

²สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยชินวัตร

³มหาวิทยาลัยพายัพ

⁴สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

* ผู้ประพันธ์บรรณกิจ, อีเมล: dr.chaparun@gmail.com

ข้อมูลบทความ

บทความวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศภายในของครูโรงเรียนท่าศาลา สร้างรูปแบบและประเมินผลรูปแบบการนิเทศภายในของครูโรงเรียนท่าศาลา จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ “COVID MODEL” กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ จำนวน 13 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือวิจัยคือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาการนิเทศภายใน มีปัญหาการนิเทศภายใน คือ (1) ในช่วงที่เกิดสถานการณ์ Covid 19 ในปีการศึกษา 2563-2565 ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนตามปกติได้ ต้องจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม ให้มีเวลาเรียนครบตามหลักสูตรที่กำหนด (2) ครูขาดความรู้ในการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยสอนและขาดความต่อเนื่องในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (3) ไม่มีรูปแบบการสอนที่ชัดเจน (4) สื่อ เครื่องมือขาดคุณภาพไม่ตรงตามความต้องการของผู้เรียนผู้สอน (5) ครูมีความรับผิดชอบมีภาระงานอื่น ๆ มากเกินไป 2) การสร้างรูปแบบการนิเทศภายในของครูในโรงเรียนมีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ (1) ความร่วมมือจากทุกฝ่าย (2) การเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (3) การนิเทศติดตาม สร้างขวัญกำลังใจ (4) ครูสร้างรูปแบบการสอนใหม่ ๆ และ (5) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน โดยมีการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการดำเนินงานด้วยหลักการของวงจรคุณภาพ (PDCA) 3) การประเมินผลรูปแบบการนิเทศภายในของครูโรงเรียนท่าศาลา จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ “COVID MODEL” พบว่ามีความเหมาะสม ความสอดคล้องและมีประโยชน์อยู่ในระดับมากทุกรายการ

คำสำคัญ:

รูปแบบการนิเทศภายใน;
COVID MODEL

วันที่รับบทความ:

21 สิงหาคม 2567

วันที่แก้ไข:

22 กันยายน 2567

วันที่ตอบรับตีพิมพ์:

23 กันยายน 2567

Supervision model within Thasala School Chiang Mai Province using “COVID MODEL”

Boontida Tevapituk¹ Chakparun Wichaakkharawit^{2*}
Rosakornput Hirunyasiri³ Sanit Hajaturas⁴

¹ Thasala School

² Educational Administration, Shinnawatra University

³ Payap University

⁴ Educational Administration, Chiangmai Rajabhat University

* Corresponding author e-mail: dr.chaparun@gmail.com

ARTICLE INFO

Research article

Keywords:

*Internal supervision
model;
COVID MODEL*

Received:

21 August 2024

Revised:

22 September 2024

Accepted:

23 September 2024

ABSTRACT

The purpose of this research is to study the problems of internal supervision of teachers at Thasala School. Create a model and evaluate the internal supervision model for teachers at Thasala School Chiang Mai Province using the “COVID MODEL”. The target group consisted of 13 administrators, teachers, and educational supervisors by purposive selection. The research tools are semi-structured interviews and questionnaires. Statistics used to analyze the data are frequency, percentage, mean and standard deviation. The research results found that 1) Condition of internal supervision problems There are problems with internal supervision, namely (1) during the Covid 19 situation in the academic year 2020-2022, normal teaching and learning cannot be organized. Teaching and learning must be arranged appropriately. Allow time to complete the course as specified. (2) Teachers lack knowledge in using technology to help teach and lack continuity in organizing teaching and learning activities. (3) There is no clear teaching format. (4) Media and tools lack quality and do not meet needs. of students and teachers (5) Teachers have too much responsibility and other workloads. 2) Creating an internal supervision model for teachers in schools has 5 elements: (1) cooperation from all parties (2) learning through online channels (3) supervision, monitoring, building morale (4) teachers Create new teaching styles and (5) strive to continuously develop students. Using the professional learning community (PLC) process to promote the efficiency of teaching and learning. The quality of operations is controlled and inspected using the principles of the quality cycle (PDCA). 3) Evaluation of the internal supervision model of teachers at Thasala School. Chiang Mai Province using the “COVID MODEL” found that every item was appropriate, consistent and useful at a high level.

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของประเทศ ได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 (COVID-19) ไว้ 5 รูปแบบด้วยกัน คือ On-site, On-air, On-demand, Online และ On-hand ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้บริหารระดับนโยบาย ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนความพร้อม และบริบทของแต่ละสถานศึกษา โดยประสานงานร่วมกับศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระดับจังหวัด (ศบค.จังหวัด) โดยคำนึงถึงการเรียนรู้ และความปลอดภัยของนักเรียนเป็นหลัก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 โรงเรียนท่าศาลา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ในปีการศึกษา 2564 มีนักเรียน จำนวน 199 คน ครูผู้สอน 11 คน ผู้บริหาร 1 คน โรงเรียนท่าศาลาได้ตระหนักและเห็นความสำคัญด้านความปลอดภัยของนักเรียน ได้ประชุมคณะกรรมการวางแผนศึกษาข้อมูล ความพร้อมของครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ตลอดจนอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องมีในการจัดการเรียนการสอน Online ในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ที่ไม่สามารถเปิดเรียนตามปกติได้ (Onsite) จากการสำรวจความพร้อมของครู นักเรียน ผู้ปกครองและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนแล้วปรากฏว่านักเรียน ผู้ปกครอง และครู มีความพร้อมในการสอนแบบ On-hand และ Online เป็นรายบุคคล ตามความพร้อมของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนครูมีการจัดการเรียนการสอนทั้งรูปแบบบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ และรายวิชาปกติ มีการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนได้ให้ กระชับหลักสูตรสถานศึกษาและศึกษาตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ต้องรู้และควรรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับการจัดการเรียนรู้ ปี 2564 โดยเน้นเนื้อหาจำเป็นตามมาตรฐานของแต่ละช่วงวัย เพื่อให้ครูสามารถนำไปวางแผนการสอนและใช้เวลาได้อย่างเหมาะสมตามบริบทและความพร้อมของโรงเรียน นักเรียนและครูผู้สอน ทั้งนี้ให้มีการยืดหยุ่นให้นักเรียนในเรื่องของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงและเต็มตามศักยภาพของนักเรียน (โรงเรียนท่าศาลา, 2564)

การนิเทศภายใน มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยิ่ง เพราะการนิเทศภายใน เป็นการรวมความคิดทางสมองของผู้ให้การนิเทศ ผู้รับการนิเทศ และผู้สนับสนุนการนิเทศเข้าด้วยกัน เพื่อผลสุดท้ายที่แท้จริงคือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร และนักเรียนมีคุณภาพตามที่มุ่งหวังทุกประการ ในการดำเนินการใดๆก็ตามจำเป็นต้องมีรูปแบบและขั้นตอนในการดำเนินงาน การนิเทศภายในก็เป็นไปในทำนองเดียวกันคือมุ่งหวังให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควิด-19 2019 โดยมุ่งหวังให้เกิดการนิเทศภายในโดยวิธีการที่หลากหลายเพื่อพัฒนาครู สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นให้ได้มาซึ่งผลผลิตที่มีคุณภาพ โดยการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้นิเทศหรือศึกษานิเทศก์ การนิเทศการศึกษามีจุดหมายสำคัญ 4 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง “พัฒนาคน” คือ เป็นการทำงานร่วมกับครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ครูและบุคลากรเหล่านั้นได้

เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น ประการที่สอง “พัฒนางาน” เนื่องจากการนิเทศการศึกษามีเป้าหมายสูงสุดอยู่ที่ผู้เรียน ซึ่งเป็นผลผลิตจากการเรียนรู้ให้ดีขึ้น ประการที่สาม “สร้างการประสานสัมพันธ์” เป็นผลที่เกิดจากการทำงานร่วมกันรับผิดชอบร่วมกัน ผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำผู้ตาม ประการสุดท้าย คือ “การสร้างขวัญกำลังใจ” เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้บุคคลมีความตั้งใจทำงาน

สภาพปัญหาโรงเรียนท่าศาลาที่สำรวจพบในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก กล่าวคือ ปัจจัยภายในเป็นปัญหาในเรื่องอัตราค่าจ้างที่ไม่สอดคล้องกับปริมาณงานที่ครูแต่ละคนต้องรับผิดชอบงานหลายด้าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพต่อการเรียนการสอน ด้านปัจจัยภายนอก ปัญหาที่สำคัญคือ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งเกิดการระบาดตั้งแต่ พ.ศ. 2563 เป็นต้นมา ทำให้โรงเรียนประสบปัญหาหลายด้าน อาทิ ทำให้การจัดการเรียนการสอนปกติไม่ได้ ต้องจัดการเรียนการสอนทางไกลทำให้ครูและนักเรียนต้องปรับเปลี่ยน รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันปัญหา เวลาเรียนไม่ครบตามหลักสูตรที่กำหนด ขาดสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ครูยังขาดความรู้การใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยสอน มีครูเกษียณ ครูย้ายออกและย้ายเข้ามาใหม่ ขาดความต่อเนื่องของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนการสอนที่ชัดเจนผู้รับผิดชอบไม่ทราบจะดำเนินการอย่างไร ขาดสื่อ และเครื่องมือที่มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการของผู้สอน ทำให้โรงเรียนต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอน และการทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทั้งในรูปแบบ On-site และ On-line ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน (โรงเรียนท่าศาลา, 2564) จากสภาพปัจจุบันและปัญหาที่พบ ในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักถึงสภาพปัญหา ดังกล่าวจึงได้จัดทำวิจัยเรื่องรูปแบบการนิเทศภายในของครูโรงเรียนท่าศาลา โดยใช้ “COVID MODEL” เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศภายในของครูโรงเรียนท่าศาลา จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อสร้างรูปแบบการนิเทศภายในของครูโรงเรียนท่าศาลา จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ “COVID MODEL”
3. เพื่อประเมินผลรูปแบบการนิเทศภายในของครูโรงเรียนท่าศาลา จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ “COVID MODEL”

ระเบียบวิธีวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ เป็นการกำหนดปัญหาและความต้องการในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา สังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง การแลกเปลี่ยนระดมความคิด วิเคราะห์เพื่อหาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นและความต้องการในการพัฒนาตามบริบทของโรงเรียนท่าศาลาร่วมกัน จัดลำดับปัญหาและเลือกปัญหาที่เป็นความจำเป็นหรือต้องการในลำดับเร่งด่วนหรือลำดับที่เห็นว่าสำคัญที่สุด สร้างการรับรู้ระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การประชุม การสัมมนา อบรม ศึกษาดูงาน ฯลฯ เพื่อสร้างวิสัยทัศน์หรือสร้างเป้าหมายร่วมกันในการดำเนินงาน กำหนดแนวทาง/วิธีการการพัฒนาที่หลากหลายตามปัญหาที่เกิดขึ้น ตามความต้องการและจำเป็น มีการใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) วางแผนการดำเนินงานพัฒนา โดยการประชุมเตรียมการนิเทศ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน สร้างคณะนิเทศ เป็นทีมงานในการนิเทศร่วมกัน กำหนดประเด็นการนิเทศ เป็นการกำหนดเนื้อหาที่จะนิเทศ กำหนดระยะเวลาในการนิเทศ โดยกำหนดระยะเวลาในการนิเทศที่เหมาะสมกับการแก้ปัญหาและการพัฒนา กำหนดวิธีการนิเทศและกิจกรรมการนิเทศที่เหมาะสมตามสภาพปัญหาและความต้องการ เช่น การประชุมสัมมนา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสังเกตชั้นเรียน การสาธิต การบันทึกวิดีโอและการถ่ายภาพ การสัมภาษณ์ การCoaching & Mentoring ฯลฯ โดยเน้นการใช้ ICT ในรูปแบบต่างๆ เช่น การใช้ Line Application, Clip Video, Conference, Video Line, YouTube, Facebook Live เป็นต้น จัดทำแผนนิเทศ ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนการดำเนินการ กิจกรรมสำคัญ ปฏิทินการปฏิบัติงาน ทรัพยากรที่ต้องการ เครื่องมือนิเทศ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนท่าศาลา โดยใช้ “COVID MODEL” ขั้นตอนนี้เน้นการใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยมีกระบวนการ ในระยะที่ 1 การสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง ในระยะที่ 2 การประสานความร่วมมือเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดมความคิด และในระยะที่ 3 ยกร่างรูปแบบและตรวจสอบรูปแบบ นำร่างรูปแบบที่สร้างขึ้นโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมาตรวจสอบโดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญมาวิพากษ์รูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนท่าศาลา โดยพิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องของรูปแบบ และสรุปข้อวิพากษ์ ร่างรูปแบบที่สร้างขึ้นเพื่อปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นแล้วนำรูปแบบไปให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อเพิ่มความมั่นใจว่ารูปแบบที่สร้างขึ้นสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และตรงกับความต้องการ

ขั้นตอนที่ 3 เป็นการประเมินรูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนท่าศาลา โดยใช้ “COVID MODEL” คือมีการดำเนินการ 1) สำรองความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินรูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนท่าศาลา โดยใช้ “COVID MODEL” 2) เพื่อประเมินรูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนท่าศาลา โดยใช้ “COVID MODEL” ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์

2. ผู้เข้าร่วมวิจัย

ผู้เข้าร่วมวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ครูและศึกษานิเทศน์ จำนวน 13 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินนวัตกรรม มี 1 ฉบับ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินรูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนท่าศาลา โดยใช้ “COVID MODEL” แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ วุฒิ การศึกษาและตอนที่ 2 ข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินรูปแบบนิเทศภายใน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนท่าศาลา โดยใช้ “COVID MODEL” ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของนวัตกรรม คือ 1) ศึกษาเอกสาร งานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องรูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนท่าศาลา 2) สังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตเนื้อหา 3) นำผลจากการสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนท่าศาลา 4) การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินรูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนท่าศาลา โดยใช้ “COVID MODEL” ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1. ความร่วมมือกันของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ศึกษาพิเศษ (Cooperation) 2. การเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์และบนพื้นที่ปลอดภัยภายในโรงเรียน (Online & Onsite) 3. เยี่ยมเยือน นิเทศ ติดตามจากผู้นิเทศ (Visit) 4. ครูสร้างนวัตกรรมการสอนใหม่ๆ (Innovation) และ 5. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง (Development) แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 24 ข้อ โดยกำหนดค่าคะแนนช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 143) 5) นำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินรูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนท่าศาลา โดยใช้ “COVID MODEL” ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประกอบไปด้วยผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญ ด้านการนิเทศภายใน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) จากสูตร (Rovinelli and Hambleton, 1997) 6) ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) เป็นรายชื่อ จะพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.05 ขึ้นไป พบว่า ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 ถือว่าแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนท่าศาลาโดยใช้ “COVID MODEL” มีความสอดคล้อง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล จากการสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับการนิเทศภายใน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนท่าศาลา โดยใช้ “COVID MODEL” โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมด้วยตนเองส่วนการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากประเมินรูปแบบการ

นิเทศภายใน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนท่าศาลา โดยใช้ “COVID MODEL”

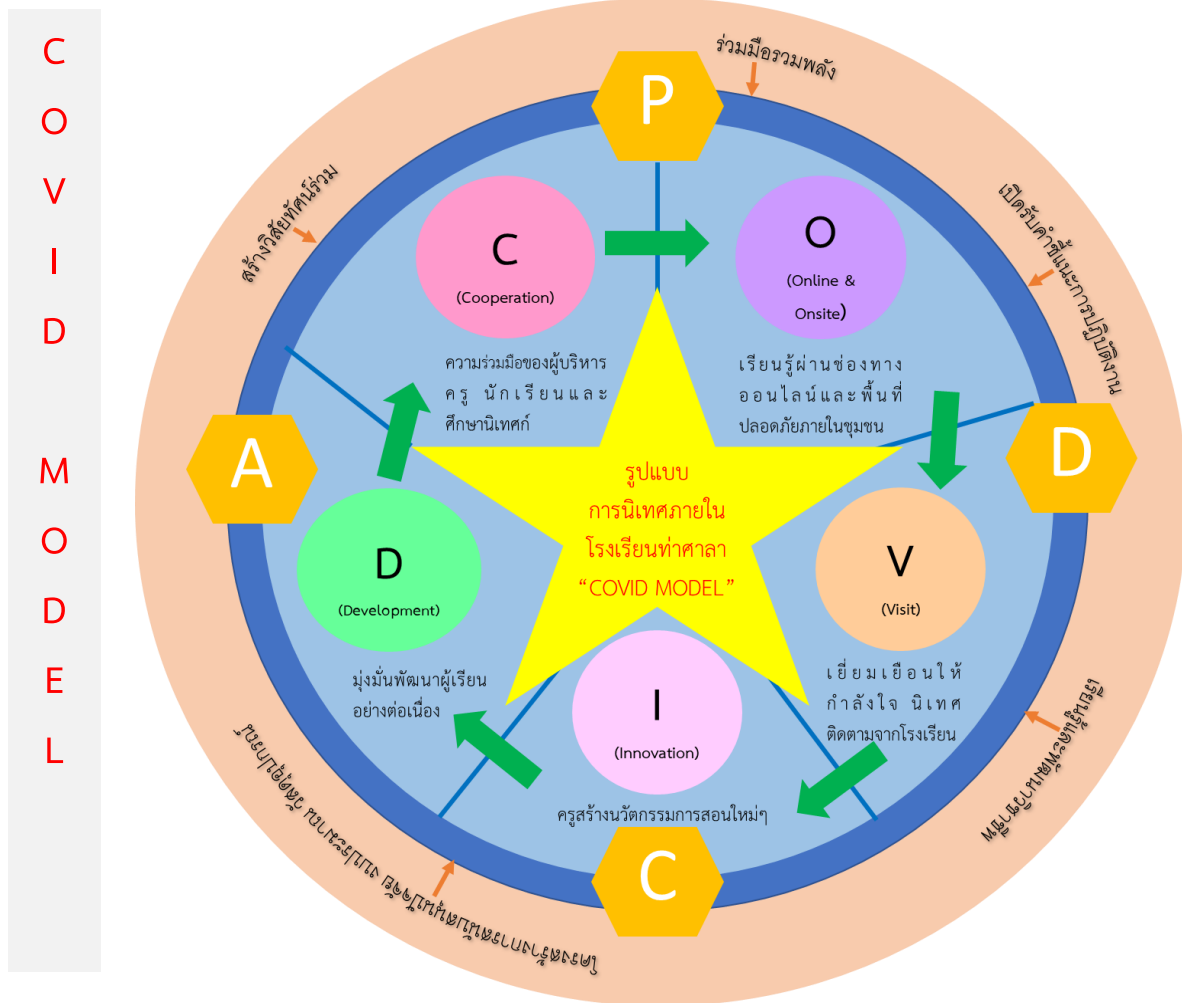
ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการนิเทศภายในของครูโรงเรียนท่าศาลา 2) เพื่อสร้างรูปแบบการนิเทศภายในของครูโรงเรียนท่าศาลา และ 3) เพื่อประเมินผลรูปแบบการนิเทศภายในของครูโรงเรียนท่าศาลา 2) สรุปได้ ดังนี้

1. สภาพปัญหาการนิเทศภายในของครูโรงเรียนท่าศาลา เกิดจากสาเหตุ ดังนี้ 1) ด้านสถานศึกษา เนื่องจากปีการศึกษา 2563-2565 เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้การจัดการเรียนการสอนปกติไม่ได้ ต้องจัดการเรียนการสอนทางไกลทำให้ครูและนักเรียนต้องปรับเปลี่ยน รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันปัญหา ทำให้เวลาเรียนไม่ครบตามหลักสูตรที่กำหนด อีกทั้งยังขาดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านครู พบว่าครูยังขาดความรู้การใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยสอน มีครูเกษียณ ครูย้ายออกและย้ายเข้ามาใหม่ ขาดความต่อเนื่องของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน ผู้รับผิดชอบไม่ทราบจะดำเนินการอย่างไร 4) ไม่มีสื่อ และเครื่องมือที่มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการของผู้สอน 5) ภาระงานอื่น ๆ มากเกินไป

2. การสร้างรูปแบบการนิเทศภายในของครูโรงเรียนท่าศาลา ใช้รูปแบบ “COVID MODEL” มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ความร่วมมือกันของ ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนศึกษานิเทศก์ (Cooperation) 2) การเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์และบนพื้นที่ปลอดภัยภายในโรงเรียน (Online & Onsite) 3) เยี่ยมเยือน สร้างขวัญกำลังใจ นิเทศ ติดตามจากผู้นิเทศก์ (Visit) 4) ครูสร้างนวัตกรรม การสอนใหม่ๆ (Innovation) และ 5) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง (Development) โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(PLC) เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน ประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) 2) การร่วมมือร่วมพลัง (Collaboration) 3) การเปิดรับการชี้แนะการปฏิบัติงาน (Expert Advice and Study Visit) และ 4) การเรียนรู้ และพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning and Development) 5) โครงสร้างสนับสนุนชุมชน (Supportive Structure) ทั้งนี้ จะมีการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการดำเนินงานด้วยหลักการของวงจรคุณภาพ (PDCA) ดังภาพที่ 1

3. การประเมินผลรูปแบบ “COVID MODEL” ในการนิเทศภายในของครูโรงเรียนท่าศาลา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูนั้น ได้ใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศภายใน เป็นผู้ประเมินรูปแบบ โดยพิจารณา 3 ด้าน คือด้านความเหมาะสม ด้านความสอดคล้อง ด้านความมีประโยชน์ อยู่ระดับมากที่สุด 3 ด้าน

ภาพที่ 1 “COVID MODEL”

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับ

รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนท่าศาลาจังหวัดเชียงใหม่ “COVID MODEL” ประกอบด้วย องค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ความร่วมมือกันของ ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ศึกษาพิเศษ (Cooperation) 2) การเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์และบนพื้นที่ปลอดภัยภายในโรงเรียน (Online & Onsite) 3) เยี่ยมเยือน สร้างขวัญกำลังใจ นิเทศ ติดตามจากผู้นิเทศ (Visit) 4) ครูสร้างนวัตกรรมการสอนใหม่ๆ (Innovation) และ 5) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง (Development) โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(PLC) เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน ประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) 2) การร่วมมือร่วมพลัง (Collaboration) 3) การเปิดรับการชี้แนะ การปฏิบัติงาน (Expert Advice and Study Visit) และ 4) การเรียนรู้ และพัฒนาวิชาชีพ (Professional

Learning and Development) 5) โครงสร้างสนับสนุนชุมชน (Supportive Structure) ทั้งนี้จะมีการควบคุม และตรวจสอบคุณภาพการดำเนินงานด้วยหลักการของวงจรคุณภาพ (PDCA)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาผู้วิจัยได้ทราบถึงสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการการนิเทศภายในของครู โรงเรียนท่าศาลา ว่า สาเหตุสำคัญคือการได้รับผลกระทบการจัดการเรียนการสอนของครูและการบริหารจัดการ การศึกษาในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ต้องปรับการเรียน การสอนทั้งเรียนทางไกล ที่บ้าน (Home School) และเรียนตามปกติ แต่ต้องสลับกันมาเรียน เพื่อเว้นระยะห่าง ทางสังคม ป้องกันการติดเชื้อ ครูและนักเรียนต้องปรับตัวและเตรียมการจัดการเรียนการสอน ทั้งนักเรียนและ ครูผู้สอนยังไม่มีทักษะในการจัดกิจกรรม ทักษะการคิดวิเคราะห์และการปฏิบัติกิจกรรมน้อยเกินไป ขาดความ ชำนาญในการใช้เทคโนโลยีช่วยสอนและอุปกรณ์ไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่ครบเต็ม หลักสูตร ทำให้นักเรียนได้รับความรู้ที่น้อยลง ผลการสร้างนวัตกรรม การนิเทศภายใน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนท่าศาลา โดยใช้ “COVID MODEL” พบว่า ทุกองค์ประกอบมี ความสำคัญและความจำเป็น มีความสอดคล้องเชื่อมโยง สัมพันธ์กัน หากพิจารณาในแต่ละขั้นตอนหรือแต่ละ องค์ประกอบ ผู้ศึกษาให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ โดยตรง ทั้งผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ ซึ่งและสอดคล้องกับงานวิจัยของสรพรเพชญ์ ศิริเกตุ (2563) ได้ทำการ วิจัยการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดกาฬสินธุ์ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการนิเทศเพื่อสร้างชุมชนแห่งการ เรียนรู้เชิงวิชาชีพครูที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วน ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนท่า ศาลา โดยใช้ “COVID MODEL” พบว่า ผลการประเมินทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความเหมาะสม ด้านความ สอดคล้อง ด้านความมีประโยชน์ มีความสอดคล้องเหมาะสมตามบริบทของโรงเรียนท่าศาลา โดย ทั้งนี้เพราะ ในการดำเนินการนิเทศติดตามในรูปแบบ “COVID MODEL” ได้พัฒนาขึ้นโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพ(PLC) เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียน ท่าศาลา เป็น การช่วยเหลือ แนะนำ เทคนิค วิธีการ การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการยกระดับคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนให้สูงขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนา สมภักดี (2563) ได้ทำการวิจัยการ พัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูโรงเรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการนิเทศเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนท่าศาลา จังหวัดเชียงใหม่โดยใช้ “COVID MODEL” ได้
ข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษา คือ

1.1 เจื่อนไขการนำรูปแบบการนิเทศภายในแบบ “COVID MODEL” ไปใช้นั้นผู้บริหารและ
ครูต้องตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศภายใน และมุ่งมั่นตั้งใจจริง ด้วยความเต็มใจ และมีมนุษยสัมพันธ์
ที่ดีต่อกัน

1.2 ในการนำรูปแบบนิเทศภายในแบบ “COVID MODEL” ไปใช้ให้เกิดประโยชน์นั้นควร
ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และมีการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นประจำและควรขยายผลนำไปใช้ในโรงเรียนอื่น
ต่อไป

1.3 ควรพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียน
การสอนผ่านระบบออนไลน์ให้เกิดความเชี่ยวชาญมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบนิเทศภายในในรูปแบบอื่น เช่น การนิเทศภายในโรงเรียน
ในยุคดิจิทัลที่ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการนิเทศภายในแบบออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาที่มีสภาพ
บริบทหรือขนาดที่แตกต่างกัน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูผู้สอนว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปในแนวทางที่
พึงประสงค์มากน้อยเพียงใดภายหลังจากที่ได้รับการนิเทศภายในตามรูปแบบใหม่

เอกสารอ้างอิง

- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่10*. กรุงเทพฯ: บริษัท สุวีริยา
สาส์น จำกัด
- โรงเรียนท่าศาลา.(2564). *รายงานผลการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติด
เชื้อไวรัสโคโรนา 2019*. เชียงใหม่
- โรงเรียนท่าศาลา. (2564). *รายงานการประเมินตนเอง (SAR) . เชียงใหม่ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1*
- วันทนา สมภักดี. (2563). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูโรงเรียนใน
เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการนิเทศการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*
- สรพชญ ศิริเกตุ. (2563). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญา*

การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

Rovinelli, R. J. and Hambleton, R. K. (1977). *On the Use Content Specialist in the Assessment of Criterion Reference Test Item Validity*. Dutch Journal of Educational Research.